

25.16x19.82	1	8	עמוד	השבוע	מַעְרִיב -	23/06/2026	98200784-8
מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית - 25170							

השפעות המלחמה: ילדים של חיילי מילואים סובלים מקשיי התפתחות :

דוח מצב המדינה

news@maariv.co.il

השפעות המלחמה: ילדים של חיילי מילואים סובלים מקשיי התפתחות

הדוח השנתי של מרכז טאוב מוצא כי שיעור ההוצאה הביטחונית מהתוצר הלאומי הוא הגבוה ביותר ב־30 השנים האחרונות ■ מהדוח עולה עוד שיותר ישראלים עוזבים את המדינה ופחות חוזרים, וכי רמת המוכנות לבית הספר נמוכה יותר בקרב ילדים להורים ששירתו במילואים

יובל בגנו

מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל מפרסם הבוקר את דוח תמונת מצב המדינה לשנת 2026.

כדוח מופיעים נתונים מעודכנים על מצב החברה בישראל, לצד חלקים נבחרים מן המחקרים שנערכו במרכז בשנה החולפת והממצאים החשובים שעלו מהם, המתייחסים בין השאר למחירים הכלכליים והחברתיים שמשלמת מדינת ישראל, השרויה במלחמה זו השנה השלישית ברציפות.

בין היתר עולה מהדוח כי הוצאות המלחמה הגדולות בשנים האחרונות העלו את שיעור ההוצאה הביטחונית לכ־9% תוצר – השיעור הגבוה ביותר ב־30 השנים האחרונות. עוד מסתמן כי ההגירה היוצאת של ישראלים ילידי הארץ, הן יהודים והן לא־יהודים, נמצאת במגמת עלייה מתמדת מאז שנת 2022. בשלוש השנים האחרונות עלו שיעורי ההגירה מעל ומעבר לכל שיעור שנרשם בעשור הקודם.

באותה תקופה מספר התושבים החוזרים ילידי הארץ היה נמוך בהשוואה לעשור שקדם לה. בהשוואה למוצע בשנים 2014-2022 חלה

לוחם מילואים עם בתו הכעוטה בגבול סוריה. היעדרות ממושכת משבשת את חיי הילדים

השיעור הגולמי של הגירה יוצאת בקרב אוכלוסיית הלא־יהודים, שרובם נולדו בחו"ל, גבוה במיוחד: בשנת 2023 הוא עמד על 391 מהגרים יוצאים לכל 10,000 תושבים, לעומת 16 באוכלוסייה הערבית ו־48 באוכלוסייה היהודית. שילוב מגמות ההגירה הנכנסת והיוצאת הכניס את ישראל למאזן הגירה שלילי במשך שנתיים רצופות.

עלייה דרמטית גם בהגירה היוצאת של יהודים ולא־יהודים שנולדו במדינות אחרות. לבסוף, למרות האנטישמיות הגוברת, מספר העולים בשנת 2025 – שרשם זינוק חד בשנים 2022 ו־2023 בעקבות מלחמת רוסיה-אוקראינה – היה הנמוך ביותר מאז שנת 2014 (למעט שנת 2020, שבה הוטלו מגבלות תנועה מחמירות עקב מגיפת הקורונה).

בסקר שערכו חוקרות היוזמה לחקר ההתפתחות ואי־השוויון בגיל הרך של מרכז טאוב בקרב הורים לילדים צעירים נשאלו משתתפי הסקר באיזו מידה הילד או הילדה היו מסוגלים לבצע פעולות בסיסיות בתחום הקריאה והחשבון עם כניסתם לבית הספר.

התוצאות מראות כי ילדים בני 4-6 שאחד מהוריהם גויס לשירות מילואים בתחילת מלחמת 7 באוקטובר הפגינו רמת מוכנות נמוכה יותר לבית הספר בהשוואה לילדים שהוריהם לא גויסו. ממצא זה נותר בעינו גם לאחר פיקוח על מגוון רחב של משתנים דמוגרפיים ומשפחתיים, כולל גיל ומגדר הילד, רמת ההכנסה המשפחתית, השכלת ההורים, גודל המשפחה, המצב המשפחתי וזמינותו הרגשית של ההורה שנשאר בבית.

על סמך תוצאות הסקר ניתן להסיק שהיעדרות ממושכת של הורה מהבית בתקופות חירום עלולה לשבש את יכולתם של ילדים צעירים לפתח מיומנויות קוגניטיביות, חברתיות ורגשיות הנדרשות למעבר לבית הספר. מדובר בשלב התפתחותי קריטי, ולכן לפגיעה בשלב זה עלולות להיות השלכות ארוכות טווח.

צילום ארכיון: מיכאל גלעד, פלאש 90 (למצולמים אין קשר לדיעה)